

באיזה תנאים תכיר הרבנות הראשית בבתי"ד מחו"ל?

- בן אבי יצחק -

בין הרבנות הראשית לישראל לבין רבנים מובילים בקהילות ישראל בגולה, וכן בין כמה הארגונים היהודיים שם, יש יחסים מהסוג של כבדהו- וחשדהו. מצד אחד משתדלים לתת לרבנים הראשיים לישראל את הכבוד הראוי, מומינים אותם להרצות וכדומה, ומן הצד השני מקפידים לשרר להם - חברים יקרים, עם כל הכבוד, אתם שם - בישראל, ואנחנו "בעלי הבית" כאן, בגולה. אחד מרבני חו"ל אף התבטא פעם, הרי אתם אפילו לא נותנים לנו, רבני חו"ל, זכות להימנות על הגוף הבוחר של הרבנות הראשיים לישראל, או מה לכם כי תרצו שנכיר בכס סמכות רבנית עלינו? עליונה עלינו?

כך או כך, מדינת ישראל היא מדינת העם היהודי, וכמובן יש קשר הדוק בין היושבים בציון לבין הפוורה, קשר שהביטוי בולט שלו, ובשנים האחרונות אף הכואב שלו, הוא בנושא הרבנות. ההכרה של הממסד הרבני כאן ברבנים ששם. ואין הכוונה רק להפניית הגב לזרמים שאינם אורתודוקסיים.

בזכות פעילות נמרצת של ארגון עתים, עלתה בבג"ץ גם סוגיית ההכרה, או אם תרצו, אי ההכרה של הרבנות הראשית בישראל ברבנים אלו ואחרים ("הרשימה השחורה"? "בחול", עניין שיש לו השלכה ישירה וחשובה על ההכרה בנישואין/ גירושין וגירום שאותם רבנים שם עורכים. סוף סוף, ושוב, בלחץ בג"ץ, עומדת הרבנות הראשית לישראל להוציא תחת ידיה רשימת תבחינים (קריטריונים) להכרה בבתי דין רבניים בחו"ל. אלה פורסמו בימים האחרונים לעיון הציבור, ולא יהיה זה נחוץ פראי להעריך כי גם בג"ץ יידרש בהמשך להפוך גם שוב ושוב.

מערכת "שבתון"
מברכת את חברת
שי בר-אילן
לרגל קבלת אות
"חותם האמינות"
של דן אנד ברדסטרט

או הנח 'בקצה המזלג' התבחינים המוצעים בהתייחס להכרה אפשרית בבתי הדין הרבניים שם:

האחד - הרבנים ואבות בתי הדין משתייכים לזרם האורתודוקסי "ומכירים בתורה שבכתב, בתורה שבעל-פה ובמסורת ההלכה מדור לדור". המשמעות - המשך אי הכרה גורף ברבנים קונסרבטיבים ו/או רפורמים.

השני - בתי הדין שיוסמכו לגייר הם אלה שעוסקים תדיר בגיור אורתודוקסי ובתנאי שיגיירו רק את תושבי המדינה בה נמצא בית הדין ולא תושבים ממדינות אחרות.

שלוש - הרבנים אמורים להשתייך לארגון רבנים מוכר לרבנות הראשית בישראל כדי שיהיה לה נוח להתנהל מולם.

ארבע - בהתייחס ל"דיינים מודמנים", כלומר כאלה שלא יהיו מוכרים מלכתחילה, אלה יוכלו להגיש בקשה ויומנו להיבחן בפני שלושה דיינים מבית הדין הגדול בירושלים.

בתי דין שכבר הוכרו בעבר ע"י הרבנות הראשית לישראל לא יצטרכו לעבור את התהליך מחדש.

וכמובן, גם לאחר שבתי הדין שם הוכרו כאן, יוכל ביה"ד הרבני הגדול בישראל לערוך בכל עת שיחפץ בירורים ולדרוש הוכחות ואישורים לתעודות שינפיקו בתי הדין הרבניים בחו"ל.

עוד לפני שבג"ץ ייכנס לעובי הסוגייה-התבחינים, בארגון עתים כבר עשו כן, ויצאו ממש ממש לא מרוצים. "כשם שהרבנות הראשית לישראל יצרה ביוקרטיזציה של היהדות בישראל, כך היא מבקשת ליצור ביוקרטיזציה של קהילות יהודיות בכל העולם, על ידי קריטריונים מסורבלים, מורכבים ומשפילים, שיפגעו בקשר בין מדינת ישראל ליהדות התפוצות. כל מטרת התבחינים היא לבסס את השליטה של הרבנות כמונופול לא רק בישראל אלא בכל העולם. לדבר זה אין תקדים, והוא מנוגד להלכה ולמסורת היהודית. לרבנות הראשית אין שום יתרון הלכתי על פני כל קהילה יהודית, וכשם שקהילות יהודיות ברחבי העולם אינן עורכות מבחנים לרבני הרבנות בישראל, כתנאי להכרה במסמכיםיהם, כך אין מקום שהרבנות תערוך מבחנים לרבנים מקהילות אלה... התבחינים מגלים ברור בכל הנוגע לאופן התנהלותן של קהילות יהודיות בתפוצות. הדרישות אינן מאפשרות לרוב הקהילות להתמודד עם המבחנים הללו. ההלכת וגוברת, וכן לערוך גירושין, דבר חיוני בכדי למנוע מקרים של עגינות וממורות".

Printed from Calameo.com

